

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Всеукраїнської
науково-практичної конференції
студентів та молодих вчених
(19-21 листопада 2024 року)

Міністерство освіти і науки України
Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності
Південно-Українське відділення Соціологічної асоціації України
м. Одеса

Південноукраїнські наукові студії

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

**VII Всеукраїнської науково-практичної конференції студентів та молодих
вчених**

(19-21 листопада 2024 року)

УДК: 1+316 (062.552)

Рецензенти:

Володимир ЖАРКИХ, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, історії та політології, НУ «Одеська політехніка»;

Оксана ІВАНОВА, кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри мистецтвознавства та загальногуманітарних дисциплін, Міжнародний гуманітарний університет.

Рекомендовано Вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Протокол № 7 від 26.12.2024 р.

Редакційна колегія:

Відповідальний редактор – Оксана ПЕТІНОВА, доктор філософських наук, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», м. Одеса, Україна

Члени редколегії:

Євген БОРІНШТЕЙН, доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), Україна

Зоя АТАМАНЮК, доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», (м. Одеса), Україна

Олена ЛІСЕЄНКО, доктор соціологічних наук, професор, професор кафедри філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (м. Одеса), голова Південноукраїнського відділення САУ, Україна

Південноукраїнські наукові студії: Збірник матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. студентів та молодих вчених (м. Одеса, 19-21 листопада 2024 року) / за ред. д. філос. н., проф. Петінової О. Б. – 213 с.

Матеріали конференції представлені в авторській редакції мовою оригіналу

Марія ПАВЛУСЕНКО	«ПІФАГОРСЬКА МОДЕЛЬ СВІТУ».....	97
Євген КИСЛИЦЯ	АКТУАЛЬНІСТЬ ВНЕСЕННЯ ЗМІН ДО ПРОГРАМ НЕФОРМАЛЬНОГО ТА ІНФОРМАЛЬНОГО БЕЗПЕРЕРВНОГО ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ЛІКАРІВ-ХІРУРГІВ ЦИВІЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ЗАКЛАДІВ В УМОВАХ ПОВНОМАСШТАБНОЇ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ НА ПРИКЛАДІ КІРОВОГРАДЩИНИ.....	102
Олександр СТАСЮК	РОЛЬ ЦИФРОВІЗАЦІЇ У ТРАНСФОРМАЦІЇ СОЦІАЛЬНИХ ІНСТИТУТІВ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....	105
Оксана БАЗЕЛЮК	ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДОПОВНЕНОЇ ТА ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ І РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	108
Олександра БАРАНОВА	ЩО ТАКЕ ПРИРОДНЄ СЕРЕДОВИЩЕ І ЯКИЙ ЙОГО ВПЛИВ НА ЛЮДИНУ?.....	112
Вікторія БОРИСЕНКО	ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ.....	113
Ігор КРОХМАЛЬ	ДЕРЖАВНА ПОЛІТИКА СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ СОЦІАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ В УКРАЇНІ.....	115
Ігор ГАЙДУКОВ	СУЧАСНІ ТРЕНДИ У КОРПОРАТИВНОМУ ШАХРАЙСТВІ: ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ.....	117
Ангеліна ДРУЗЕНКО	АНАЛІЗ НАРОДНОЇ МУДРОСТІ “МОЛОДА ЛЮДИНА ЩЕ “БУДЕ”, ЛЮДИНА СЕРЕДНІХ РОКІВ – “Є”, СТАРА ЛЮДИНА – ВЖЕ “СТАЛА”...	123
Марія ДУШКОВА	КОГНІТИВНІ МОДЕЛІ В УМОВАХ КРИЗОВОЇ ОСВІТИ: РОЛЬ ГУМАНІТАРНОЇ НАУКИ У РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	125
Каріна КОВАЛЕНКО	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ВПЛИВУ ВОЛОНТЕРСТВА НА ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	128
Владислав КОВАЛЬ	ОСВІТНІ ТРАНСФОРМАЦІЇ СУСПІЛЬСТВА ЗНАНЬ	131
Анастасія КОМОЛОВА	ПРОБЛЕМА КІБЕРБЕЗПЕКИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІЙНИ.....	133
Василиса КУШПІТ	ЯКА З ГІПОТЕЗ ПОХОДЖЕННЯ ЛЮДИНИ МЕНІ ДО ВПОДОБИ І ЧОМУ?.....	137

рівню стресу, формує стійкіші емоційні зв'язки між людьми та природою, що впливає на гармонізацію відносин всередині суспільства. Однак, відчуження людини від природи через урбанізацію і технологізацію змінює її психічний стан та світосприйняття, призводячи до кризи ідентичності та емоційного вигорання. Людина, що знаходиться в умовах мегаполісу, часто відчуває себе частиною системи, де відсутнє місце для особистих переживань та саморефлексії. З огляду на це, філософія екзистенціалізму й феноменології пропонує переоцінити нашу взаємодію з природним середовищем, повертаючи нас до розуміння природи як середовища, що дозволяє людині відчути своє існування в глибокому, автентичному сенсі. Отже, вплив природного середовища на людину є багатовимірним: воно формує світогляд, емоційний стан та ідентичність людини.

Таким чином, природа є не лише фізичним середовищем, у якому людина існує, а й глибоким джерелом її особистісного та духовного розвитку. Ідеї філософів, таких як Мартін Гайдегер, допомагають зрозуміти, що ставлення до природи повинне бути не тільки утилітарним, а й шанобливим і відповідальним. Це вимагає переосмислення базових цінностей, що формують сучасну культуру, відмови від ідеї природи як ресурсу і прийняття її як рівноправного партнера у процесі розвитку людства. Філософія вчить нас, що, захищаючи природу, ми захищаємо власне майбутнє та зберігаємо автентичність людського буття, яка неможлива без гармонійного співіснування з навколишнім світом.

Вікторія БОРИСЕНКО,

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти,
ОПП «Переклад (перша - англійська, друга - китайська)»,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

Науковий керівник: Зоя АТАМАНЮК, д.філос.н., професор кафедри
філософії, соціології та менеджменту соціокультурної діяльності,
Університет Ушинського, м. Одеса, Україна

ЕВОЛЮЦІЯ І РЕВОЛЮЦІЯ В ІСТОРИЧНОМУ ПРОЦЕСІ

Історичний процес характеризується як поступовими змінами, так і кардинальними переломами з подальшою трансформацією суспільства. Еволюція символізує поступовий розвиток, зміни, які протягом тривалого часу вдосконалюють існуючі соціальні, економічні та культурні системи. Натомість революція — це швидкий і докорінний злам існуючого порядку, що відкриває нові можливості або породжує кризи. Еволюція та революція є важливими явищами в формуванні сучасного світу.

Еволюція стала основою формування сучасної людини, поступово перетворюючи *Homo sapiens* із простої біологічної істоти на суспільну, здатну створювати інновації та формувати складні культурні системи. «Ніхто, і насамперед самі люди, не міг би передбачити, що їхні нащадки пройдуться

Місяцем, розщеплять атом, розгадають генетичний код і створять літописи» - ці слова підкреслюють те, що еволюція дала нам основу для потенціалу, який розкрився внаслідок революційних змін.

Революції дали можливість людині радикально змінювати свій спосіб життя, відкривати нові шляхи для розвитку. Когнітивна революція подарувала людству здатність до абстрактного мислення, що дозволило створювати міфи та ритуали, які в свою чергу стали основою для об'єднання великих груп людей, які могли співпрацювати навіть без особистих знайомств. Зараз - це компанії, тисячі й мільйони співробітників яких мають спільну ідею і разом трудяться на її благо. Так само влаштовані і решта людських ієрархій – релігія, фемінізм, тощо.

Аграрна революція, відзначилась тим, що люди перейшли від мисливсько-збирального способу життя до осілого землеробства. Цей процес сприяв значному зростанню чисельності населення та розвитку культури, але водночас породив соціальну нерівність і привів до поширення інфекційних хвороб. В творі Ю. Н. Харарі яскраво відображено цю проблему, мовляв, раніше кожен мав сам полювати, щоб добути їжу, а землеробство зменшило кількість фізичної активності та призвело до проблем зі здоров'ям внаслідок вживання висококалорійної їжі, а наявність харчових запасів породила необхідність об'єднатися для оборони їх від кочових загарбників та призвела до підвищення захворюваності між щільним скупченням людей у поселеннях.

Індустріальна революція 18-19 століть призвела до формування сучасного світу з урбанізацією, індустріальною економікою, новими соціальними класами. Харарі говорить, що наука того періоду допомогла людині усвідомити певною мірою те, що «Я знаю, що я нічого не знаю», бо саме до цього часу наука була дуже вузькопрофільною і в більш глобальних питаннях посилялася на волю Божу. Потім же це дало стимул подальшим відкриттям.

Сучасна інформаційна революція є продовженням багатовікових досягнень у розвитку писемності, друкарства та технологій. Вона докорінно змінила історичний процес, надавши людству нові інструменти для аналізу минулого і прогнозування майбутнього. Сьогодні ми можемо відкривати нові знання про Всесвіт, створювати ліки від смертельних хвороб і вивчати динозаврів завдяки технологічному прогресу.

Узагальнюючи все вищесказане, хочемо наголосити, що історія — це не лише набір подій, а складна мережа процесів, де еволюційні та революційні зміни переплітаються, формуючи динаміку розвитку суспільства. Найбільші революції людства були можливими лише завдяки тривалим еволюційним процесам, повільним змінам, які передували їм. Дуже важливо розуміти баланс між еволюцією та революцією, адже разом вони визначають розвиток людства, інколи поступово, інколи досить різко, але завжди зберігаючи баланс, рівність та динамізм.